C U R T E A D E A P E L B Ă L Ţ I

Dosarul nr.21rji-1331/24 Judecătoria Orhei (sediul Central)
Judecător: Veaceslav Caragia

D E C I Z I E
În numele Legii

19 noiembrie 2024 mun.Bălţi

Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi

Având în componenţa sa:
Preşedintele completului Ion Talpa
Judecători Svetlana Şleahtiţki și Oxana Mironov

a judecat în ordine de recurs, recursul inițial directorului Penitenciarului nr.18 Brănești, comisar principal de justiție, Eugeniu Savca, recursul siplimentar directorului adjunct al Penitenciarului nr.18 Brănești, comisar-șef de justiție, Ion Florea și recursul condamnatului Josan Serghei declarate împotriva încheierii Judecătoriei Orhei (sediul Central) din 21.02.2024, privind examinarea plângerii condamnatului **Josan Serghei** ***** împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței CEDO, afectează drepturile condamnatului garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul-raportor, ţinînd cont de argumentele invocate în cererile de recurs, în raport cu materialele cauzei şi prevederile legii în vigoare, Colegiul penal,-

C O N S T A T Ă :

1. La 13 iulie 2023, în Judecătoria Orhei, sediul Central, a parvenit spre examinare, conform competenței, plângerea condamnatului Josan Serghei *****, împotriva administrației instituțiilor penitenciare, referitor la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din CEDO.

2. Prin încheierea Judecătoriei Orhei (sediul Central) din 21.02.2024 s-a admis plîngerea condamnatului Josan Serghei împotriva administraţiei instituţiilor penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

S-a constatat faptul că, condamnatul Josan Serghei *****, născut la *****, a fost deținut în Penitenciarul nr.18 Brănești, perioada continuă de la 19.12.2022 până la 03.01.2023, de la 01.02.2023 până la 11.07.2023 și de la 17.07.2023 până

în prezent 21.02.2024, pe o perioadă totală de 394 (trei sute nouăzeci și patru) zile, în condiții contrare prevederilor art. 3 din CEDO.

În condițiile art. 473/4 alin. (4) din Codul de procedură penală, s-a redus pedeapsa condamnatului Josan Serghei *****, născut la *****, cu 39 (treizeci și nouă) zile, pentru perioada de 394 zile, în care condamnatul s-a aflat în detenție în Penitenciarul nr.18 Brănești, în condiții contrare prevederilor art.3 din CEDO.

În privința perioadei de 4 (patru) zile calculate în condițiile art. 473/4 alin. (5) CPP (din perioada de 394 zile și care nu au putut fi împărțite la 10), instanța de judecată consideră oportun compensarea acestora în valoare bănească în beneficiul condamnatului Josan Serghei *****, născut la *****, a sumei de bani în mărime de 200 (două sute) lei, şi anume a câte o unitate convențională pentru fiecare zi în care condamnatul a suferit încălcarea condițiilor de detenție, care urmează a fi încasată din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor al RM.

3. Dezacord cu soluția adoptată pe caz și-a expus administrația Penitenciarului nr.18 Brănești, prin recurs inițial și cel suplimentar, solicitând casarea ei, cu emiterea unei noi soluții de respingere a cererii condamnatului Josan Serghei.

3.1. Dezacord cu soluția adoptată pe caz și-a expus și condamnatul Josan Serghei, care a solicitat reexaminarea cererii lui și admiterea acesteia cu emiterea unei noi hotărîri prin care să i se reducă a 3 zile din 10 zile de detenție.

4. Conform prevederilor art.447 alin.(1,2) Cod de procedură penală, *(1) Recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces. (2) Instanţa de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.*

În respectarea prevederilor sus menționate, Colegiul penal a comunicat părților despre dreptul de a depune o referință.

Referință, pînă la data examinării cauzei, nu a parvenit.

5. Verificînd temeinicia argumentelor invocate de recurenți în raport cu materialele puse la dispoziţia instanţei de recurs, Colegiul penal ajunge la concluzia că, recursul condamnatului Josan Serghei urmează a fi respins ca nefondat, iar recursurile declarate de Penitenciarului nr.18 Brănești, se admit în parte, cu casarea parțială a încheierii în cauză în latura perioadei de detenție și încasarea sumei de bani, rejudecă cauza în latura dată, cu emiterea unei noi hotărîri.

Adoptînd soluţia în cauză, Colegiul reţine dispoziţia normei legale prevăzute de:

- art.449 alin.(1) pct.2) lit.b) Cod de procedură penală, *(1) judecînd recursul, instanţa adoptă una din următoarele decizii: 2) admite recursul, casînd hotărîrea integral b) rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărîri*.

6. În susținerea soluției adoptate, Colegiul penal se va referi la unele prevederi legale ce reglementează punerea în executare a hotărîrilor judecătorești cu caracter penal și anume.

Potrivit art.469 alin.(1) pct.17[1]) Cod procedură penală, *la executarea pedepsei, instanța de judecată soluționează chestiunile cu privire la constatarea condițiilor de detenție a condamnaților*.

Potrivit art.473[2] alin.(3) Cod de procedură penală, *Condamnații care au fost deținuți cel puțin 10 zile în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale, drepturi care reies din obligația statului de a asigura condițiile de detenție, pot solicita, cu titlu de despăgubiri, reducerea pedepsei*.

Potrivit art.473[2] alin. (5) Cod de procedură penală, *Plîngerea referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului sau ale prevenitului se depune pe parcursul detenției în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau în termen de 6 luni de la data cînd nu mai sînt deținuți în astfel de condiții, dar nu mai tîrziu de 4 luni de la eliberarea lor din locul de detenție.*

Potrivit art.473[3] alin.(2) Cod de procedură penală, *sarcina probațiunii lipsei de încălcare a condițiilor de detenție invocate de condamnat și a lipsei suportării unui prejudiciu moral îi revine reprezentantului administrației instituției penitenciare*.

În conformitate cu art. 473/4 alin. (3), (4) CPP, *în urma constatării faptului că condamnatul a fost deținut în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale, instanța de judecată obligă administrația instituției penitenciare să înlăture condițiile precare de detenție, stabilindu-i un termen concret, care nu va depăși 15 zile, după expirarea căruia instituția penitenciară informează instanța de judecată despre executarea încheierii. (4) În cazul constatării circumstanțelor prevăzute la art.4732 alin.(3), instanța de judecată dispune reducerea pedepsei condamnatului, calculându-se de la 1 la 2 zile de reduceri pentru 10 zile de detenție în condiții precare calculate cumulativ. Instanța de judecată poate rotunji în favoarea condamnatului termenul de pedeapsă constatat ca fiind executat în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale, pentru a deduce integral acest termen din termenul rămas neexecutat.*

7. Efectuînd controlul legalității și temeiniciei încheierii adoptate de prima instanță pe marginea plîngerii condamnatului împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței CEDO, afectează drepturile condamnatului garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, instanța de judecată corect

a constatat faptul detenției condamnatului Josan Serghei în condiții ce contravin prevederilor art.3 din Convenția privind apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, dar instanța incorect a conchis perioada acestor condiții.

Colegiul penal stabilește că, la emiterea acesteia, instanța de fond nu a luat în calcul raportul prezentat de Penitenciarul nr.18 Brănești – f.d.154-162, în care este menționată perioada descrisă, adică pînă la data de **23.01.2024**.

Instanța de fond a indicat și a constatat condiții inumane în care s-a deținut condamnatul pentru perioada de pînă la 21.02.2024 (data emiterii încheierii recurate), neavînd raport pentru perioada respectivă, adică de la 23.01.2024 pînă la 21.02.2024.

Într-o altă ordine de idei, instanța incorect a conchis incidența prevederilor art. 473^4 alin. (5) Cod de procedură penală în situația condamnatului Josan Serghei.

Colegiul atrage atenție că condamnatul continuie să se dețină în penitenciar și zilele rămase care nu au putut fi reduse, instanța urma să dispună de a fi lăsate în continuare la termenul de executare a pedepsei.

8. Considerând recursul administrației Penitenciarului nr.18 Brănești ca fiind admisibil numai în latura calculării termenului de pedeapsă constatat ca fiind executat în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenție, Colegiul penal consideră că corectarea datelor respective nu înrăutățește situația condamnatului reieșind din datele reale – prezentate prin raportul penitenciarului.

În latura constatărilor stabilite de instanța de fond, Colegiul penal va menține hotărîrea în partea dată, constatînd că instanța de judecată corect a constatat faptul detenției condamnatului Josan Serghei în condiții ce contravin prevederilor art.3 din Convenția privind apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în penitenciarul vizat.

Concomitent, în respingerea argumentelor din recursul condamnatului Josan Serghei, Colegiul atestă că, reducerea pedepsei reiese din gradul și intensitatea suferințelor.

Astfel, reducerea stabilită prin prezenta decizie, prin prisma aplicabilității a prevederilor art. 473^4 alin. (4) Cod procedură penală, este una adecvată și suficientă, bazată pe o justă și echitabilă apreciere a circumstanțelor de fapt și pe o legătură rezonabilă de cauzalitate dintre prejudiciul cauzat și recompensa instituită, și care va avea efectul compensatoriu.

Conducîndu-se de prevederile art.449 alin.(1) pct.1) lit.a) și pct.2) lit.b) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Recursul condamnatului Josan Serghei, se respinge ca nefondat.

Recursul inițial directorului Penitenciarului nr.18 Brănești, comisar principal de justiție, Eugeniu Savca și recursul siplimentar directorului adjunct al

Penitenciarului nr.18 Brănești, comisar-șef de justiție, Ion Florea declarate împotriva încheierii Judecătoriei Orhei (sediul Central) din 21.02.2024, privind examinarea plângerii condamnatului **Josan Serghei ******* împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței CEDO, afectează drepturile condamnatului garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, se admit în parte, cu casarea parțială a încheierii în cauză în latura perioadei de detenție și încasarea sumei de bani, rejudecă cauza în latura dată, cu emiterea unei noi hotărîri.

Se constată faptul că, condamnatul Josan Serghei, a fost deținut în Penitenciarul nr.18 Brănești, perioada de la 19.12.2022 – 03.01.2023, de la 01.02.2023 – 11.07.2023 și de la 17.07.2023 - 23.01.2024, pe o perioadă totală de 365 zile, în condiții contrare prevederilor art. 3 din CEDO.

În condițiile art. 473/4 alin. (4) Cod de procedură penală, se reduce pedeapsa condamnatului Josan Serghei, cu 36 zile, pentru perioada de 360 zile, în care acesta sa aflat în detenție, cu calcularea 1 (unu) zile de reducere pentru 10 (zece) zile de detenție.

În privința perioadei rămase de 5 (cinci) zile, calculate în condițiile art. 473/4 alin. (4) Cod de procedură penală, care nu pot fi reduse, instanţa consideră necesar de a le lăsa în continuare la termenul de executare a pedepsei.

Termenul pedepsei definitive stabilită lui Josan Serghei *****, prin sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 29.12.2021, modificată prin decizia Curții de Apel Chișinău din 15.11.2022, cu închisoare pe un termen de 07 (șapte) ani 6 (șase) luni, se reduce cu 36 zile.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele completului, Judecători: